

Noben važnejši politični dogodek ni potekal brez Kardeljevega sodelovanja. Na fotografiji: Tito in Kardelj na 1. konferenci neurvršenih držav v Beogradu leta 1961.

»Krištof je bil fundament, opora, ob kateri je človek tudi sam lahko začel razmišljati in predse razumeti, kako je treba delati« — pravi dr. Marijan Breclj. Na sliki Pepca Kardelj, Franc Leskošek Luka, Marijan Breclj in Edvard Kardelj na Bazi 20.

ODHOD NA PARIŠKO MIROVNO KONFERENCO — Kot vodja jugoslovanske delegacije je Kardelj bistveno pripomogel k temu, da je Jugoslavija dobila povrnjen večji del Primorske in Istro. Na sliki ga predsednik slovenske vlade Boris Kidrič spremlja na ljubljansko postajo (julija 1946).

Prva konferenca neurvršenih držav v Beogradu leta 1961. Na sliki: delegacija Jugoslavije, ki jo je vodil predsednik Tito, najbližji sodelavec pa mu je bil Edvard Kardelj.

Ustvarjanja polno življenje

Iz govora Sergeja Kraigherja, predsednika predsedstva SRS na žalni seji v skupščini SRS

Dopolnilo se je bogato revolucionarno in neopretanega ustvarjanja polno življenje tovariša Edvarda Kardelja. Neizprosna bolezen je pet let izpodjedala njegove telesne moči. Obdan s predano skrbjo njegovih najbližjih je vodil boj z njo, s polno zavestjo, ob strokovni in poštovni pomoči najpomembnejših zdravstvenih delavcev in ob uporabi vseh dosežkov sodobne medicine. Vsem, ki smo s tesnobo in bolečino spremljali ta njegov boj, v času najtežjih preizkušenj za vsakogar, je iz dneva v dan rastla in sama sebe presegala njegova mogočna osebnost revolucionarja in humanista v vsej njeni neverjetni človeški celovitosti. Rastla je in se presegala ob hkrati pretresljivi in tragični človeški ranljivosti, s stopnjevanjem ustvarjalnim ognjem, z neugnanim spremljanjem političnih in družbenih dogajanj doma in v svetu in njemu lastnim revolucionarnim poseganjem vanje, v treznem pregledovanju svojega lastnega dela za osvoboditev človeka, za enakopravnost in humane odnose med ljudmi, narodi in državami. Kakor vedno v času težkih osebnih preizkušenj, ki jih je mnogo preživel in častno prestal, v zahtevnem življenju revolucionarja je tudi v tem času pokazal najbolj plemenite človeške kvalitete in izjemno enkratno moč svoje osebnosti. Te kvalitete in moč njegove osebnosti, globoko razumevanje našega človeka in človeka v sodobni družbi, njegovih stisk, potreb in interesov, občutek ali zavest obveznosti in dolžnosti, da je treba najti izhod in rešitev iz vsake situacije ter zagotoviti pomoč, so bila, poleg velikega znanja in široke razgledanosti posebna odlika celovitosti njegove izjemne človeške osebnosti, ki so ga zblíževale z ljudmi, bogatile naše družbeno življenje in življenje nas vseh, vzpodbujale naš družbeni in politični razvoj in mu dajale svoj pečat.

Znana so dela tovariša Kardelja, ki imajo značaj znanstvenih del in ki služijo in so služila kot idejna teoretična podlaga politiki ZK in drugih družbenopolitičnih organizacij, in odgovornih forumov in organov našega političnega sistema. Tako naj tudi danes na

tej žalni svečanosti ponovimo dejstvo, da so mnoga od njegovih spoznanj in del že vgrajena v spremenjeno podobo naše družbe in nesporno bogatijo zakladnico marksizma, medtem ko druga delujejo še kot vizija, ki še osvaja zavest množic. In dalje, medtem ko nekatera njegova spoznanja in dela že prestajajo ognjeno preizkušnjo družbene prakse, predstavljajo druge program za politično akcijo ali pa so področje političnega boja. Kot realisti ni obsojal posameznih pragmatičnih rešitev, kadar drugačnih možnosti v razpoložljivem času ni, toda obsojal je pragmatizem kot prakso in način dela v politiki in še posebej v zvezi komunistov, ker je le-ta slep za končne družbene in politične posledice svojih odločitev in dogajanj v družbi tako, da postanejo njegovi nosilci kaj kmalu lahko žrtve konservativnih in reakcionarnih sil. Globoko je cenil poznavanje dejstev in široko razgledanost v pojavih in dogajanjih, bori pa se je proti pozitivizmu tako v teoriji oziroma filozofiji, še bolj pa v praksi zaradi njegove jalovosti in nesposobnosti predvidevanja, sinteze in spreminjanja doseženega. V obeh je videl idejni izraz in posledico preživelih družbenih odnosov in njuno uveljavljanje v družbeni praksi, kjerkoli zlasti pa v zvezi komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij in subjektivnih socialističnih silah ocenjeval kot nevaren izraz idejne neosveščenosti in pomanjkljivega ali ne dovolj uspešnega dela v marksističnem izobraževanju.

S skupnimi napore in sistematičnim delom nas vseh moramo zagotoviti, da bo uresničevanje velikih izročil tovariša Kardelja postala glavna vsebina dela in glavna skrb vseh občanov in delovnih ljudi delegatskih skupščin, da bodo delegatske skupščine dejansko nastopale in delovale kot neposredna oblast in vladavina delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, da se bodo torej osvobodile pritiska popolnoma drugačnih vprašanj in nalog, ki po svoji naravi spadajo v odgovornost samih samoupravnih organizacij in skupnosti ali ustreznih politično izvršnih in upravnih organov.

Osebnost Edvarda Kardelja simbolizira brezkompromisnega borca, enostavnega in skromnega človeka in tovariša, tihega in neumornega delavca.

Tito in Krištof — bila sta dolgoletna prijatelja, sodelavca, soborca, nerazdružljiva graditelja boljšega jutri. Slika je z Brionov ob Titovem rojstnem dnevu 1978. leta.

S kongresa španskih borcev v skupščini SR Slovenije 1971 — na sliki s predsednico Komunistične partije Španije Dolores Ibarruri.

Njegov pogled in njegove misli so vedno skrbno sledile vsakemu dogodku — Ob dnevu borca, Dobrepolje 1978.

Na razstavi dokumentov naše revolucije

Funkcije Edvarda Kardelja:

1929 sekretar PK SKOJ za Slovenijo
1937 član CK KPJ
1938 član politbiroja CK KPJ
1941 eden od ustanoviteljev OF Slovenije
1941 podpredsednik IO OF
1943 podpredsednik Nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije in član predsedstva AVNOJ
1966 izbran v predsedstvo CK ZKJ, na IX. kongresu izbran za člana predsedstva ZK in njegovega izvršnega organa
član predsedstva CK ZKJ
1945 podpredsednik Začasne zvezne vlade DFJ in minister za konstituantno v vladi 1946-1953 podpredsednik zvezne vlade

1946-1948 predsednik zvezne kontrolne komisije
1946-1953 predsednik komiteja za zakonodajo in graditev narodne oblasti vlade FLRJ
1946-1952 šef jugoslovanske delegacije na zasedanjih Generalne skupščine OZN
1948-1953 minister za zunanje zadeve
1953-1963 podpredsednik zveznega izvršnega sveta
1963-1967 predsednik zvezne skupščine
1966 izbran za predsedstvo CK ZKJ
na IX. kongresu izbran za člana predsedstva ZKJ in njegovega izvršnega organa
član predsedstva CK ZKJ

Članstvo v akademijah in znanstveni naslovi:

Častni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 6. december 1949
Redni član Srbske akademije znanosti in umetnosti, 17. december 1959
Častni član Akademije znanosti in umetnosti BiH, 29. april 1971
Častni član Makedonske akademije znanosti in umetnosti, 27. december 1974

Častni doktor znanosti Univerze v Ljubljani, 11. december 69
Redni profesor politične ekonomije socializma na ekonomski fakulteti v Ljubljani, 17. februar 1977
Prvi častni doktor znanosti Univerze Džemal Bijedić v Mostaru, 11. februar 1978

Jugoslovanska odlikovanja:

Red narodne osvoboditve
Red zaslug za narod z zlato zvezdo (prej red zaslug za narod prvega reda)
Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem (prej Red bratstva in enotnosti prvega reda)
Red za hrabrost

Red narodnega heroja
Red partizanske zvezde z zlatim vencem (prej Red partizanske zvezde prvega reda)
Red junaka socialističnega dela
Red Jugoslovanske zvezde z lento (prej Red jugoslovanske zvezde prvega reda)
Red jugoslovanske velike zvezde

Tuja odlikovanja:

Red Lenina (1944)
Red »9. septembra 1944« (LR Bolgarija)
Kraljevski Red Georga I. — Veliki zlati križ (Grčija)
Red Republica Española (della Liberazione de España, izdan v Parizu 1949)
Red Grand Croix (kraljevina Kambodža 1959)
Red azteškega orla prvega reda (vlada Mehike 1963)
Red bele finske rože — Grand Croix (predsednik republike Finske 1963)
Red Krzyża Grunwaldu II KL. (Poljska 1963)
Red za neodvisnost I. reda z lento (Tunis 1965)

Red republike Sudan I. reda z lento
Red Grand Croix (Norveška 1966)
Red Krone I, reda z lento (Iran 1966)
Red Krone in reda »Taj I. — Grand Cordon«, Šah Mohamed Reza Pahlavi, 1967)
Red Tudor Vladimirescu I. reda (vlada Romunije, 1968)
Red Veliki križ za zasluge Čila z lento (1970)
Red reda »Polonia restituta« I. stopnje (1973)
Zlata jubilejna medalja z likom Georgija Dimitrova (1973)
Red zlate zvezde prijateljstva I. reda (NDR — Erich Honecker med obiskom v Jugoslaviji januarja 1977)